

ning der og ikke kunde faae alle Tilslutninger fra Udlandet som hidtil. Om man kan gjøre om paa slige Forhold, beror ingenlunde paa os. Man kan ikke gjøre om, uden at faae Tilslutning til Omgjørelsen fra Udlandet; den kan man ikke faae, og derfor maatte vedkommende Forandring træde i Kraft, saaledes som Tilfældet bliver. Derom er der intet Spørgsmaal.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(R. Nielsen): Jeg skal først sige et Par Ord med Hensyn til Beregningen af Udgiften pr. Td. Hartorn. Der har den ærede Minister Ret i, at jeg ikke har taget Renten med, men at Udgiften derved skulde blive saa alvorlig, at det kunde blive affrættende, tror jeg dog ikke. Det er jo ganske vist uheldigt, at jeg har givet et saa lille Tal strax og saa senere maa rette det, thi det kan jo give Tilhørerne et daarligt Indtryk. Man maa husse paa, at med Undtagelse af enkelte Steder er der i dette Hedeopland ikke meget store Stykker, som have været stærkt opdyrkede eller frugtbargjorte paa den Tid, da Matrikullen kom. Det er bekendt nok, at de fleste af de Landstaber laa hen den Gang temmelig udyrkede, og først fra 1844 bleve opdyrkede. Det er jo ogsaa bitterligt nok, at det Udbytte, der kan faas pr. Td. Hartorn er betydelig større for en hel Del af disse Egne end andre Steder her i Landet, saa at der er nogen Rimelighed for, at Egnen selv om Renten tages i Betragtning, nok vil kunne bære den Byrde, her er Tale om, ogsaa de Folk der, som ere stærkt engagerede i Forholdet. Naar den høitærede Minister nu gjør opmærksom paa, at han ikke i det Hele afviser Baneanlægget, saa veed jeg vel nok, at i Ord afviser han det ikke; han stiller det endog i Udigt, men da der nu er tænkt og arbejdet paa denne Sag eller paa Forslag i lignende Retning i over en Snes Aar, kommer man overfor en saadan Stilling, dog til at tænke paa det gamle jydste Ord: Mens Græsset grov, dør Hørsjø'n. Vi ville hellere have set bestemte Forslag fra Regeringens Side, og vi ville, det tror jeg at kunne sige paa alle Forslagsstilleres Vegne, have været meget villige til at arbejde for dem for om mulig at naae en Overenskomst om, hvilken Linie der er den rette. Det er netop det, at Regeringen ikke har villet tage Initiativet, der har været Grunden til, at Befolkningen selv har taget Sagen i sin Haand. Naar endelig den høitærede Minister syntes at tale lidt spøgende om Herning som Stjernen paa Heden, tror jeg ikke, man skal tillægge denne Spøg for megen Betydning. Det er ikke Tendensen hos Herningfredsens Rigsdagsmand eller

hos dem, der ere særlig interesserede deri, at ville have Herning til Midtpunkt hverken i Jylland eller Danmark i den Forstand, at det skulde være Hovedpunktet; at det var derfra, Livsaanderne udgik, men naturligvis vilde det være en ligesaa stor Daarskab af os, om vi vilde undgaa det Punkt, som en Gang naturlig ligger paa en saadan Plads, at de forskjellige Retningslinier, som ville komme til at støtte det Opland, her er Tale om, ville komme til at falde over det. Det vilde være urimeligt at gaa uden om Herning, naar Herning er det naturlige Knudepunkt, og det vil enhver kunne overbevise sig om, at det er, ved et endog temmelig overpladist Blik paa Kortet. Naar den høitærede Minister gjorde opmærksom paa det Urigtige i, at Linien gik i straa Retning, skal jeg gjøre opmærksom paa, hvad jeg alt har udtalt tidligere under Jernbaneforhandlingerne, at det forekommer mig netop, at vi skulde have haft nogle flere Baner i straa Retning mod Kjøbenhavn og mod Esbjerg, og der er ingen Tvivl om, at netop det Stykke Opland, her er Tale om, vilde være bedst tjent med en Bane i den her omtalte Retning, og saa en i modsat Retning, altsaa fra Nordøst til Sydvest ned mod Esbjerg. Jeg tror, at den høitærede Minister gjør Uret overfor et saadant Projekt, naar han søger at faae Stemmning mod det ved at sige, at det bærer i sig Spiren til mange flere Baner, end den her ligger for. Man tilsigter ikke Mere med dette Forslag, men man kan paa den anden Side ikke forlange, at vi skulde komme og sige, at saa er al Banebygning i det Opland afhjulpen, og at vi aldrig vilde forlange noget mere; dette er naturligvis urimeligt. Naar vi saa alligevel om nogle Aar kom igjen og netop forlangte nye Baner der, kunde den høitærede Minister, hvis han til den Tid sidder som Minister, med Rette kunne bebrejde os, at den Gang sagde vi, at naar vi kunde faae dette her, brød vi os ikke om Mere. Men paa den anden Side ser Befolkningen saaledes paa dette Anlæg, at det er paatrængende nødvendigt og derfor ønske vi Regeringens Tilslutning til det, vi her foreslaa. Hvad mere, der skal komme, staar jo alle Parter baade Regering og Rigsdag fri overfor. Det kan tages under Overveielse, naar den Tid kommer. Den høitærede Minister gjorde opmærksom paa, at man kunde komme næsten, hvorhen man vilde, med straa Banelinier; men hvis den høitærede Minister havde prøvet at bo i Herning Egnen, denne Stjerne, som han taler det, og skulde, hvad jeg oftere har haft Leilighed til at skulle gjøre, foretage en Reise fra Herning til Viborg, saa skulde det nok vise sig, at man ikke derfra kan komme,